

Zbožnosť sa totiž nedá dediť či povedané obrazne – prelievať z pokolenia na pokolenie tak, ako sa prelieva voda z nádoby do nádoby. Každý z nás musí dôjsť k prameňom pravdy a svätosti, prosieť a prijať vodu života, aby sa naša nádoba naplnila. Aj my máme dnes v našich zhromaždeniach miesto spomienok na minulosť, ale tiež miesto, kde stojíme pred Svätým Bohom a rozhodujeme sa pre život, posvätenie a pokoj, alebo pre smrť.

Dnešné Slovo z Písma ukazuje dvojakú úlohu nášho života, o čo sa máme usilovať. Musíme hľadať pokoj s každým človekom, čo je prvoradý cieľ. Ďalej sa máme usilovať o posvätenie, bez ktorého nikto neuvidí Pána. Zároveň nás Božie Slovo varuje i napomína k bdelosti, aby nikto nevypadol z milosti Božej. Nijaký horký prameň nesmie otráviť naše obcovanie.

My sa máme veľmi usilovať o pokoj s každým človekom: „*Pokiaľ je to na vás, majte pokoj so všetkými ľuďmi,*“ (Rim 12,18). Napríklad do Efezu apoštol píše, aby sa znášali navzájom v láske a usilovali sa zachovávať jednotu ducha vo zväzku pokoja. Duch Svätý nemiluje ovzdušie nepokoja preto, že dielo Ducha Svätého je pokoj. Ovocie Ducha je láska, radosť, pokoj. Preto, kde človek žije z Ducha, tam sa ukazuje aj krásne ovocie pokoja a vzájomného porozumenia. Ale tam aj diabol vynakladá všetko úsilie, aby jednotu rozvrátil a pokoj roztrhal. Preto sa snaží zasíť semeno hnevu, závidosti, nedôvery a má veľkú radosť, ak niektoré začne rásť a prinášať ovocie. A aké je to ovocie? Apoštol Pavol v liste Galatským píše, že sú to nepriateľstvá, hnevy, nenávisť, dráždenie a podobne. Toho sa máme veľmi báť. Ak hovorí text hľadajte pokoj, to znamená utekať za ním, či usilovne bežať. Hovorí sa nám tým, že pokoj nám nie je daný raz a navždy, že to nie je niečo samozrejmé. Kadiaľ vedie cesta k pokoji? Je to predovšetkým cesta odpustenia. Znášať sa navzájom a niesť si bremená. Ako nám Kristus odpustil, tak máme odpúšťať aj my svojim vinníkom. Predpoklad pravého pokoja je ten, že sme sami prijali pokoj a odpustenie do srdca. Kde stojí človek Duchom Svätým obvinený pod krížom Ježiša Krista, tam stráca svoju neomylnosť a spravodlivosť,

v ktorej druhého súdi. Kde voláme a prosíme o Božiu milosť, tam je nám otvorená cesta k pokoji. Máme si preto s porozumením vychádzať v ústrety.

Žijeme v dobe plnej napätia a to sa odráža aj na nás. Ak vo svete vládne nepokoj, nemalo by to byť medzi nami kresťanmi. Snažme sa porozumieť jeden druhému a v láske si pomáhať. Zachovajme jednotu ducha a zväzok pokoja medzi nami.

Dôležité je posvätenie, bez ktorého nikto neuvidí Pána. Podľa Božej vôle cirkev má byť svätá a bez poškvرنy. Kristus miloval cirkev a vydal samého seba za ňu, aby ju posvätil. Božia vôľa je teda naše posvätenie. Preto sa máme snažiť o posvätenie, ktoré nie je len nejakou ľudskou vlastnosťou. Svätý je ten, kto je krvou Ježiša Krista očistený od hriechu, kto prijal dar zmierenia a chce byť Božím telom i dušou.

Keď pozeráme na svoj život v minulom období, iste sa musíme hanbiť, že v nás bolo málo túžby a úsilia po pokoji, posvätení, po Kristovej čistote. Veľa telesného ovocia bolo pri nás. Čo máme, my veriaci, lepšie ako tí druhí? Ak nás Pán zachoval do dnešného dňa, to znamená, že nám dáva novú možnosť hľadať pokoj a posvätenie, prosieť Ho. Náš život nestojí na jednom mieste. My musíme rásť. Také je poslanstvo dnešného dňa. Sme mať pokoj, ale aj hľadať pokoj s každým človekom. Posvätenie, bez ktorého nikto neuvidí Pána! Amen.

Modlitba

Milostivý Pane, ďakujeme, že nad našim životom je vyhlásené Tvoje milosrdenstvo, nad naším nepokojom Tvoj pokoj. Ďakujeme, že Tvoje kráľovstvo k nám prichádza ako úloha a výzva, aby sme hľadali pokoj a posvätenie. Ale Ty vidíš, akí pohodlní a leniví sme na tejto ceste. Prosíme, vojdí do srdca každého z nás. Očisťuj ich, aby Tvoja svätá láska premohla a vyhnala to, čo je v nás zlé. Chceme sa Ti poddávať, aby sme boli synmi svetla a nie tmy, pokoja a nie hnevu. Daj nám preto silu k trpezlivej láske a urob náš zbor obecnosťou viery, lásky a pokoja. Prosíme pre Pána Ježiša Krista nás vypočuj. Amen.

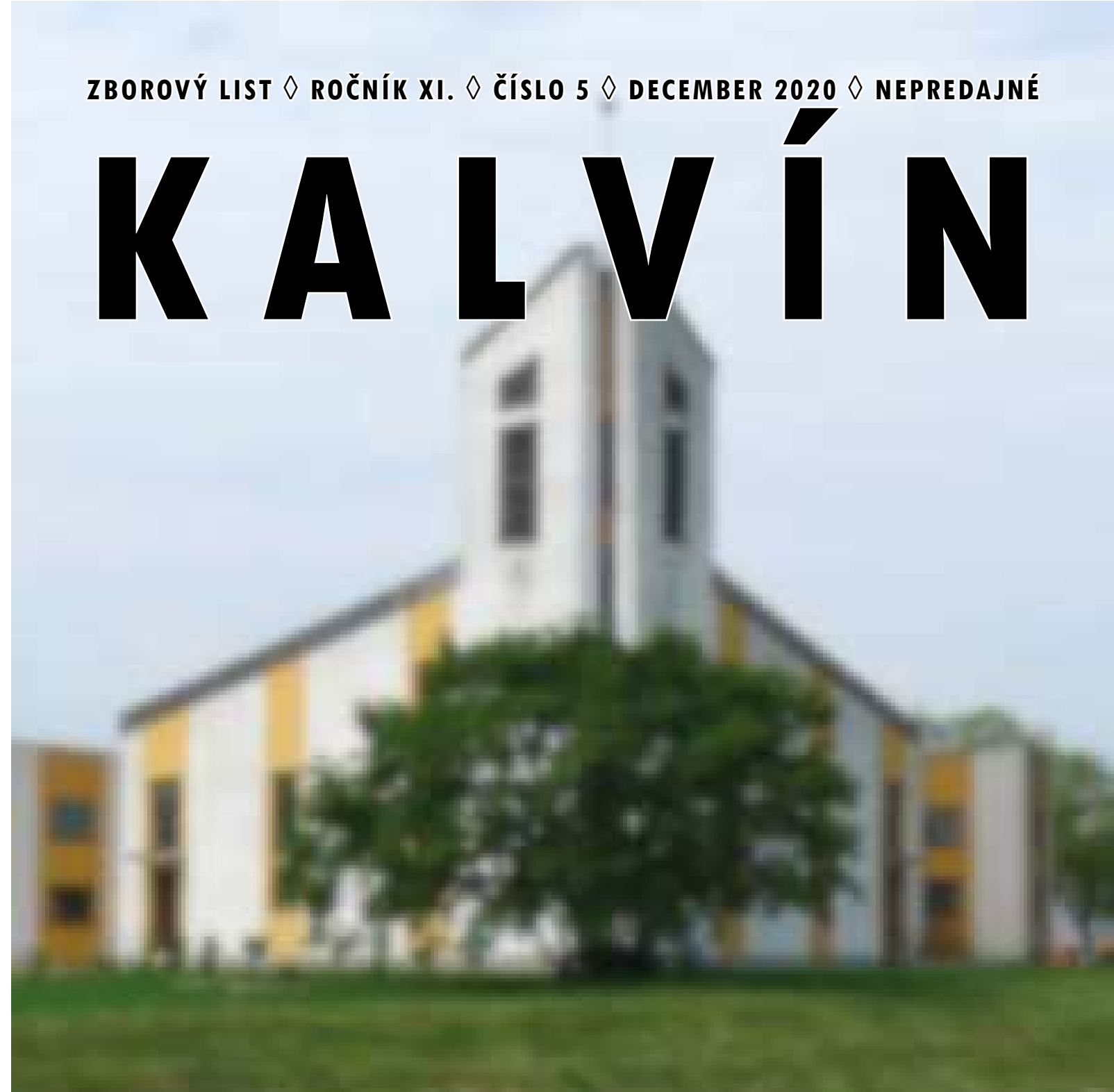
JÁN KATONA (1927-2004)

PÔSOBIL V ŽDANI, KOŠICIACH, ZEMPLÍNSKOM JASTRABÍ, NIŽNOM ŽIPOVE.

KALVÍN - ZBOROVÝ LIST

VYDÁVA: REFORMOVANÁ KREŠŤANSKÁ CIRKEV NA SLOVENSKU – CIRKEVNÝ ZBOR MICHALOVCE.
 REDAKČNÁ RADA: JURAJ GAJDOŠOCI, JAROSLAV BÁNOCI, JÁN ŠOLTÉS, TIMEA SOTÁKOVÁ, ANNA MIKULOVÁ.
 ZODPOVEDNÝ REDAKTOR: JÁN ŠOLTÉS, E-MAIL: IXO@CENTRUM.CZ, JANCO.SOLTES@GMAIL.COM
 ADRESA REDAKCIE: A. SLÁDKOVIČA 7, 071 01 MICHALOVCE.
 INTERNETOVÉ STRÁNKY ZBORU: WWW.KALVIN.SK
 TLAČ: SCHMIT-PRESS, S. R. O., HVIEZDOSLAVOVA 26, 071 01 MICHALOVCE.

KALVÍN

								
2	3	5	6	7	8	9	10	11
NEBOJTE SA!	VIANOČNÁ ZVEŠŤ	DNEŠNÝ UPONÁHĽANÝ SVET	PASTIERI	Ó, NAJDRAHŠÍ PRIATEĽ, JEŽIŠ	DRUHÝ DEŇ VIANOČNÝ	TLAČ A PRAVOPIS KALVÍNSKÝCH KNÍH	S DEŤMI ZA JEŽIŠOM	KONIEC ROKA

NEBOJTE SA!

Ján Šoltés

ALE ANJEL IM POVEDAL: NEBOJTE SA, LEBO HĽA, ZVESTUJEM VÁM VELIKÚ RADOSŤ, KTORÁ BUDE VŠETKÉMU ĽUDU, LEBO NARODIL SA VÁM DNES SPASITEĽ, KTORÝ JE KRISTUS, PÁN, V MESTE DÁVIDOVOM.

(LK 2,10-11)

NEBOJ SA, ZEM, PLESAJ A RADUJ SA, LEBO HOSPODIN UČINÍ VEĽKÚ VEC. NEBOJTE SA, ZVIERATÁ MOJICH POLÍ. LEBO SA BUDÚ ZELENÁŤ PASIENKY PUSTINY, LEBO STROM BUDE DONÁŠAŤ SVOJE OVOCIE, FÍK A VINIČ VYDAJÚ SVOJU SILU. A VY, SYNOVIA SIONA, PLESAJTE A RADUJTE SA V HOSPODINOVI, SVOJOM BOHU, LEBO VÁM DÁ UČITEĽA, KTORÝ POVEDIE K SPRAVEDLIVOSTI, A SOŠLE VÁM HOJNÝ DÁŽĎ, PODZIMNÝ I JARNÝ, NAJPRV.

(JOEL 2,21-23)

Milé sestry, milí bratia!

Nebojte sa! Neboj sa! Táto výzva k nám zaznieva viac ako stokrát zo stránok Biblie. Prihovára sa takto Hospodin Abrahámovi, Mojžišovi, Jozuovi. Zaznieva z úst Jozefa k svojim bratom v Egypte, z úst prorokov Izaiáša, Jeremiáša, Ezechiela, Daniela, Joela, Sofoniáša, Hagea, Zachariáša. Niekoľkokrát ju vyriekne Ježiš, anjeli a pripomína ju i apoštol Peter.

Strach sprevádza ľudstvo od samého počiatku. Človek sa bojí. Bojí sa všetkého, čomu nerozumie, všetkého, čo mu môže ublížiť. Bojí sa neznámeho, bolestivého, budúcnosti. Bojí sa o seba, svoje zdravie i o svojich blízkych.

Pri konfrontácii s Bohom, anjelmi sa zasa bojí, lebo vie, že je hriešny, nečistý, vie, čo napáchal, urobil, ublížil.

V tomto sa od starozmluvného človeka ani človeka žijúceho v Ježišovej dobe, nelíšime. Dovolím si tvrdiť, že výzvu „Neboj sa!“ alebo „Nebojte sa!“ potrebujeme počuť i my všetci dnes. Veď i dnes sa aj my všetkých týchto vecí bojíme. A so situáciou, ktorá je všade vokol nás, kedy ľudia okolo nás umierajú na nový vírus, máme o to väčší strach. O to väčšie sú naše obavy o budúcnosť, zdravie, blízkych...

I nám dnes zaznieva z úst anjelov po narodení Krista výzva: „Nebojte sa!“ Je to jednoduché zvolanie, jednoduchá myšlienka. O to ťažšie je však riadiť sa ňou. Ako

sa nebáť, keď sa deje toto všetko okolo nás? Každý deň sa dozvedáme o nových a nových nakazených, mŕtvych. Je nemožné sa nebáť. I tu nám však dáva Biblia odpoveď. Namiesto strachu, naplníme svoje srdcia vďačnosťou a radosťou. Vďačnosťou za to, že napriek všetkému, čo sa deje okolo nás, môžeme čítať tieto riadky a chváliť Boha. I nám sa narodil Kristus Pán, z toho sa môžeme radovať.

Prajem milé sestry, milí bratia, všetkým nám pokojné a radosťou naplnené prežitie Vianočných sviatkov a konca roka 2020.

Verím, že i články a príspevky v tomto časopise pomôžu zahnať strach a naplniť naše srdcia vďačnosťou a radosťou z toho, že nás Boh tak nekonečne miluje, že poslal svojho syna, Pána Ježiša Krista na túto zem, aby sme sa my všetci nemuseli už viac báť.

Ešte v ten ťažký deň, dňa plného bolesti, strachu a únavy, keď sa jej už očka napoly zatvárali, mi ležiac povedala: „Mamka, ešte sa poďakujme Ježiškovi, za dnešný deň...“ Deti nehľadajú vinníka, nepýtajú sa prečo (sa mi to stalo)? Ich láska, ktorá je tak krásne úprimná, vďačná a nevytýkajúca, nám mnohokrát môže byť príkladom. Lebo: „On zavolať k sebe dieťa, postavil ho medzi nich a povedal: „Veru, hovorím vám: Ak sa neobrátite a nebudete ako deti, nevojdate do nebeského kráľovstva. Kto sa teda poníži ako toto dieťa, ten je najväčší v nebeskom kráľovstve. A kto prijme jedno takéto dieťa v mojom mene, mňa prijíma. Ale pre toho, kto by pohoršil jedného z týchto maličkých, čo veria vo mňa, bolo by lepšie, keby mu zavesili mlynský kameň na krk a ponorili ho do morskej hlbiny.“(Mt 18,2-6).

My, rodičia, máme megaobrovskú zodpovednosť a misiu v tomto svete. Nie dať deťom stravu, ošatenie, vzdelanie, najlepšie mobily a kamarátov zo spoločensky uznávaných rodín. Na prvom mieste má byť pre nás naučiť deti poznávať a milovať Ježiša tak, akoby bol ďalším

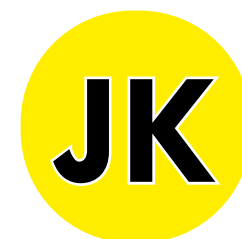

členom našej rodiny. O to viac je naše poslanie dôležitejšie počas koronakrízy, keď boli kostoly zatvorené. Jeden z Božích zákonov hovorí, že nedeľa patrí Bohu – ale bolo to tak aj počas obdobia zatvorených kostolov? Veľa rodín „neobetuje“ svoju voľnú nedeľu Bohu a nevedie touto cestou ani svoje deti. A pritom by možno postačil animovaný biblický príbeh – rozprávka, detská biblická maľovanka či kniha, aspoň takto sme fungovali aj s našimi deťmi, kým sa neotvorili kostoly a v nich detské besiedky, ktoré sú pre deti výborné a prispôbené ich chápaniu. V tieto adventné dni sa chystajú aj vianočné pásma pre deti na Štedrý deň. Aj to jedna z ciest, ako viesť naše deti za Ježišom. Možností máme veľa....

Ešte stále nie je neskoro, ešte dnes to vieme zmeniť. Nebojte sa, že by to mohlo prinášať pocity neistoty, hanby, neprirodzenosti, Boh dá každému jednému rodičovi, starému rodičovi silu a lásku to zvládnuť! Aby, ak príde deň, keď sa Ježiš opýta môjho dieťaťa: „Vieš, kto som?“, mohlo odpovedať: „Viem, TY SI JEŽIŠKO!“

NÁVRATY

KONIEC OBČIANSKEHO ROKA - 30.12.1984

Ján Katona

HĽADAJTE POKOJ S KAŽDÝM ČLOVEKOM I POSVÄTNOSŤ, BEZ KTOREJ NIKTO NEUZRIE PÁNA!

(ŽID 12,14)

Nábožné kresťanské zhromaždenie, bratia a sestry v Ježišovi Kristovi! Dobré je dnes zastaviť sa a pozrieť ešte raz na celú tú cestu po ktorej sme v uplynulých 365 dňoch išli. Dobré je aj zväziť všetko, čo sme prežili v osobnom, cirkevnom i občianskom živote. Môžeme zistiť, kde a ako ďaleko sme sa za tých 365 dní dostali. Mnohí dnes večer zložíme ruky k modlitbe, aby sme poďakovali za časné veci, ale aj za dary Jeho večnej lásky a milosti. Každý veriaci by totiž mal dnes vyznávať, že Hospodin nás ochraňoval na celej tej ceste, ktorou sme išli, ale zároveň sa aj pýtať, či sme urobili všetko pre to, čo hovorí náš text. My ako veriaci dnes cítime, že život je vážny čas. Uvedomujeme si, že sa končí jedno obdobie nášho života a znie nám výzva, aby sme sa snažili o pokoj. Máme urobiť všetko tak, že zvíťazí duch dobra, lásky a pokoja.

Niektorí ľudia sú totiž presvedčení, že každé obdobie má svoj názor na život, svet a udalosti v ňom. Nájdu sa aj

takí, čo hovoria, že kresťanstvo patrí do staro a stredoveku. Okolo nás sa mení spôsob života, vytvára sa iný názor na modlitbu, vieru, kresťanstvo, ale aj na politické usporiadanie sveta. Slovo Božie nás dnes zastavuje a obracia našu pozornosť na to, kde sme vo svojej viere a snažení o pokoj a posvätenie života došli. Pripomeňme si slová proroka: „Postojte na cestách a vidzte a pýtajte sa po chodníkoch veku, ktorá je tá dobrá cesta a choďte po nej a tak nájdite pokoj svojej duši (Jer 6,16).“

Každé pokolenie musí upraviť svoj pomer k Bohu i k svetu, v ktorom žije. Naši otcovia ho našli a vedeli, že kráľovstvo Božie, pokoj a posvätenie je taký poklad, ktorý neslobodno stratiť, za ktorý treba bojovať boj viery. Máme ho aj my? Našli sme ho? Vstúpili sme do ich podielu? Sme ich dedičmi vo viere? Lebo aj náš pomer k Bohu a daniu vo svete záleží na našej viere, vernosti a poslušnosti Božím prikázaniam.

Veronika Savková

PRINÁŠALI K NEMU AJ NEMLUVNATÁ, ABY SA ICH DOTKOL. KEĎ TO VIDELI UČENÍCI, OKRIKOVALI ICH.

ALE JEŽIŠ SI ICH ZAVOLAL A Povedal: „NECHAJTE DETI PRICHÁDZAŤ KU MNE A NEBRÁŇTE IM, LEBO TAKÝM PATRÍ BOŽIE KRÁĽOVSTVO! VERU, HOVORÍM VÁM: KTO NEPRIJME BOŽIE KRÁĽOVSTVO AKO DIEŤA, NEVOJDE DOŇ.

(LK 18,15-17)

Ako dieťa som sa raz opýtala pána farára počas hodiny náboženstva v škole, prečo Biblia ako kniha nepokračuje ďalej, prečo sa nespomína, ako dnes žijú potomkovia postáv a hrdinov z biblických príbehov. Dnes už viem, že „nepriame pokračovanie“ Biblie a jej evanjelia je mnohokrát v súčasných zázrakoch a svedectvách ľudí, žijúcich medzi nami, ktorí mali to požehnanie zažiť veľkoleposť Božej lásky a milosrdenstva.

Jedným z takýchto skutočných príbehov, ktorý je z mojich najobľúbenejších svedectiev, je príbeh malého amerického chlapca Coltona Burpa, ktorý ako štvorročný prekonal v roku 2003 veľmi ťažký zápal slepého čreva s komplikáciami a operáciami. Počas jednej operácie chlapec vystúpil zo svojho tela a zažil človeku neuveriteľné veci. Keď po krátkom čase od uzdravenia prechádzal s rodinou autom pri nemocnici, rodičia sa ho spýtali:

„Spomínaš si na nemocnicu, Colton?“ spýtala sa ho mama. „Áno, mamka, spomínam. Tam mi predsa spievali anjeli,“ odvetil.

Po okamihoch šoku, pretože to bola prvá zmienka chlapca o tom, že bol v nebi, sa ho rodičia opýtali: „Colton, vravel si, že v nemocnici ti spievali anjeli?“ Rázne pokrýval hlavou. „A čo ti spievali?“ „No, spievali mi Ježiš ma miluje a O Józuovi z Jericha,“ povedal sústredene. „Prosil som, aby mi zaspievali We Will Rock You od Queen, ale nechceli.“

Prirodzene sa jeho otca (ktorý pôsobí ai ako kňaz) napadlo opýtať: „Colton, ako vyzerali tí anjeli?“ Pri zdanlivej spomienke sa chlapec zasmial: „No, jeden vyzeral ako dedko Denis, ale nebol to on, lebo dedko Denis nosí okuliare.“ Potom zväznel: „Ocko, Ježiško poprosil anjelov, aby mi spievali, lebo som sa bál. A vážne sa mi uľavilo.“

Otec sa otočil ku Coltonovi a pýtal sa ho: „Chceš povedať, že tam bol aj Ježiško? Ale kde presne bol Ježiško?“ Colton sa mu zadíval do očí: „Sedel som mu na kolenách.“

Keď sa Coltona Pán Ježiš opýtal: „Colton, vieš, kto som?“, odpovedal: „Áno, Ty si Ježiško.“

Tento príbeh som videla najprv vo filmovej podobe, ale chcela som vedieť viac, preto som si zakúpila knihu *Nebo nie je výmysel*, kde som sa snažila nájsť otázky na veci, ktoré ma v tom čase trápili zo zdravotného hľadiska...

A potom som sa zamyslela. V tom čase, ako som spoznala tento príbeh, mala moja staršia dcéra Hanka rok. Položila som si otázku – ak by sa dnes moje dieťa stretlo s Ježišom a ON by sa jej opýtal – „Hanka, vieš, kto som?“ – čo by povedala? Poviete si, čo očakávam od ročného decka. Ale ak dieťa vie ukázať prstom na fotke na mamu, na otca, na babku, tak prečo by nemohlo už odteraz poznať, kto je Pán Ježiš? Prečo by sme sa mali tváriť, že On nie je ako mama, ocko, babka...ako ďalší člen našej rodiny? Vtedy som si povedala, že hoci má „len“ rok, začneme si spoločne čítať detskú bibliu a rozprávaj sa o Ňom. Prvé spoločné čítanie si pamätám dodnes. Škrabala som sa na hlave, pýtala sa v duchu Pána Boha, že ako to mám vlastne robiť a čo mám hovoriť, v srdci som si bola neistá, bolo mi i trochu trápne (neviem či viac pred mojím dieťaťom alebo pred Bohom) a už vôbec nie prirodzene. Ale nakoniec sme to zvládli úplne hravo, knihy o Ježiškovi sú veľmi obľúbené a neprejde deň, aby sme si pred spaním neprečítali aspoň jeden biblický príbeh. Dnes sú rozhovory o Ježišovi našou každodennou súčasťou, sú úplne prirodzené, spontánne, radostné a tak detsky úprimné. Každý deň pred spaním sa spoločne pomodlíme, nielen Otčenáš, ale aj prosby a vďaka pre Ježiška, ktoré vlastnými slovami chce vyriešiť Hana, bez akejkoľvek pomoci. Koľkokrát ma šokuje otázkami – logickými, ale i takými, o ktorých by ešte nemala vedieť a pritom o nich vie – či sú v Kráľovstve nebeskom hračky, či bude vyzeráť ako hotel, kedy sa po nás vráti Pán Ježiš (nechápem, odkiaľ má túto informáciu), či do neba idú len starí ľudia alebo aj bábätká a deti, alebo čo sa stane s tými, čo sú neposlušní a nepôjdu do neba. V septembri mi tri dni pred svojimi štvrtými narodeninami vopchala nohu do zadného kolesa a skončila so sadrou na nohe. A čo bolo úžasne?

VIANOČNÁ ZVEŠŤ

Anna Hisemová

ALE KEĎ SA ZJAVILA DOBROTIVOSŤ NÁŠHO SPASITEĽA, BOHA, A JEHO LÁSKA K ĽUĎOM, ZACHRÁNIL NÁS NIE PRE SKUTKY SPRAVODLIVOSTI, KTORÉ SME UROBILI MY, ALE PODĽA SVOJHO MILOSRDENSTVA, KÚPEĽOM ZNOVUZRODENIA A OBNOVY V DUCHU SVÄTOM, KTORÉHO NA NÁS ŠTEDRO VYLIAL SKRZE JEŽIŠA KRISTA, NÁŠHO SPASITEĽA, ABY SME SA OSPRAVEDLNENÍ JEHO MILOŠŤOU STALI DEDIČMI PODĽA NÁDEJE VEČNÉHO ŽIVOTA.

(TIT 3,4-7)

Opäť sú tu Vianoce! A my počúvame zvesť Božieho slova, ktorá neznie veľmi vianočne. Je to text z listu Títovi, ktorý sa nečíta a nechápe ľahko. Nie je pocukrovaný spomienkami na detstvo, neznejú pri ňom roľnícky v ušiach, nevedie nás k radostnému spevu a ľahkosti. Tento text ide do hĺbky nášho vnútra, dotýka sa nášho srdca a chce byť povzbudením a nádejou aj pre tieto sviatočné vianočné chvíle.

Apoštol tu hovorí slová, ktoré potrebovali počuť ľudia vtedy, aj my dnes. Slová o tom, čo Pán Boh učinil pre tento svet, aj pre nás ľudí, keď poslal na zem svojho Syna. To, čo sa vtedy stalo, apoštol nazve zjavením Božej dobroty. Doslova čítame vo 4.v.: „ale keď sa zjavila dobrotivosť nášho Spasiteľa Boha, a jeho láska k ľuďom.“

Čo iné prinášajú sviatky vianočné než práve túto istotu: Boh sa sklonil k človeku, ukázal Svoju tvár, dokázal Svoju lásku i odpustenie a dal najväčší a najlepší dar celému ľudskému pokoleniu.

Narodenie Ježiša Krista je znamením nezaslúženej Božej lásky k hriešnemu človeku a svetu, ktorý už na Boha skoro celkom zabudol alebo s Ním nič nechcel mať, bol ponorený do svojich problémov a kríz. Kde bol cisár bohom i náboženstvom v jednom. V tom čase boli ľudia už tak veľmi unavení všetkými tými vojnami, ktoré sa diali okolo, zaťažovaním daňami, neistotou zajtrajšieho dňa, že už vlastne len prežívali zo dňa na deň. Očakávanie Mesiáša už nebol ich hlavný cieľ. To očakávanie prežilo len kdesi na okraji spoločnosti u niekoľkých málo verných. Väčšina národa to vnímala už len akúsi dávnu legendu z čias zajatia ich predkov v Babylone, ako niečo, čo sa ich už netýka.

Čo vtedy dávno proroci zvestovali ľudu určite len preto, aby ľahšie prežili zajatie, aby mali nádej, aby neochabli úplne vo viere. Ale teraz, keď sú už niekoľko storočí doma a nič sa nestalo v ich prospech, žiadny Mesiáš neprišiel, teraz si už hovoria, že všetky nádeje otcov boli zbytočné. Najlepšie je ticho pretrpieť, čo sa okolo nich

deje a jednoducho iba deň po dni prečkať, čo príde.

A práve vtedy, sestry a bratia, v tejto temnote beznádeje, Boh rozhodol, že teraz sa naplnila plnosť časov a poslal záchranu. Tak ako prišla vtedy v Egypte, keď ju skoro nikto nečakal alebo v Babylone, kde už ľudia nevideli východisko zo svojej situácie. Boh posla záchranu svojmu ľudu v období rímskej nadvlády, kedy je Judsko iba malou bezvýznamnou kolóniou niekde na rázcestí mocenských bojov. Posla vyslobodenie nie v podobe silného bojovníka, mocného hrdinu, ale ako malé bezbranné dieťa. A kde sa to dieťa narodí? V Betleheme. Jednom z najmenších mestečiek tohto kmeňa.

Božia láska sa zjavila nenápadne na okraji diania, ktoré bolo vtedy hlavné. Bolo ním sčítanie ľudu, ktoré nariadil vykonať cisár Augustus, aby zistil koľko má bojaschopných mužov v krajine, koľko majetku vlastní jeho poddaní, o koľko môže zvýšiť dane a použiť ich na dobýjanie ďalších území. Obyčajní ľudia nečakali nič dobré. Boli naopak pripravení na to najhoršie. A práve vtedy sa Boh sklonil k Svojemu ľudu, práve vtedy nastal ten čas, o ktorom hovorili proroci, práve vtedy sa naplnilo očakávanie mnohých generácií a stalo sa skutočnosťou.

Božia láska sa zjavila v dobrotivosti a láske Jeho Syna, ktorý dostáva meno Ježiš. Žiadne výnimočné meno. Naopak, jedno z najviac používaných. Meno, ktoré znamenalo Boh je spása. Meno, ktoré poznáme zo Starého zákona ako Jozua. Tam bol jeho nositeľom Mojžišov nástupca pri putovaní ľudu do zeme zaslúbenej. V Ježišovi sa však Boh ukázal ako ten, ktorý vyslobodzuje opäť a znova. U Mt čítame ako anjel hovorí vo sne Jozefovi: „a dáš mu meno Ježiš. Lebo on vyslobodí ľud od ich hriechov.“ (1,21) A Márii anjel povie: „...a dáš mu meno Ježiš. On sa bude volať synom Najvyššieho a Pán Boh mu dá trón jeho otca Dávida. A jeho kráľovstvu nebude konca.“ (Lk 1,31n).

„...sa zjavila dobrotivosť nášho Spasiteľa Boha, a jeho láska k ľuďom.“

Tit 3,4

Boh sa zjavuje v Svojom Synovi, ktorý sa narodí ako bezmocné dieťa. A nič nie je také silné, aby ho zničilo. Herodes ho chce nechať už krátko po narodení zabiť. Nepodariť sa to. Prichádzajú mudrci od východu, aby sa mu poklonili a priniesli svoje dary. Prichádzajú pastieri, ktorí vidia zvláštnu hviezdu a nerozumejú, čo sa to deje. Anjelské vojsko spieva zvláštny chválospev. Pozývajú všetkých k radosti. Bohu sa dáva chvála, ľudom sa zvestuje pokoj. A prečo? „*Lebo sa narodil Spasiteľ, Kristus Pán*“ (Lk 2,11)

Čo to pre nás znamená? Nuž apoštol nám hovorí, že sa to nestalo pre naše dobré skutky alebo pre našu spravodlivosť, ale že to bolo pre nevýslovnú milosť Božiu a to „*kúpeľom znovuzrodenia a obnovy v Duchu svätom.*“ (Tt 3,5)

Milí bratia a milé sestry, len to malé dieťaťko v jasličkách nestačí. Iba sa nechať naplniť vianočnou atmosférou, iba si prísť zaspievať naše nádherné vianočné piesne, iba si prísť vypočuť vianočnú kázeň a zúčastniť sa sviatosti Večeri Pánovej, lebo tak sa to sluší a patrí, nuž to všetko nestačí!

Kým si neuvedomíme, že to malé dieťa rástlo a mocnelo na duchu a vyrástlo v Toho, ktorý volal ku pokániu tých, ktorí blúdili v temnotách strachu, nepokoja, starostí a problémov.

Apoštol pripomína v liste Títovi, že len skrze obeť Ježiša Krista, len skrze „*jeho milosť sme ospravedlnení a stali sme sa dedičmi podľa nádeje večného života.*“ (3,7)

Toto je sestry a bratia pravá radosť Vianoc: vedieť o Ježišovi, v ktorom prišla Božia spása medzi nás. Len Jeho narodením by sme neboli vytrhnutí z moci hriechov a smrti, ale skrze Jeho spásne dielo sme sa stali účastníkmi nádeje večného života. Preto hovorí apoštol na inom mieste, že už nie sme obyčajní pútnici, cudzinci, neznámi, ale sme už spoluobčania svätých a domáci Boží, obyvatelia Boží, dediči večného života (Ef 2).

Vianočné sviatky nám ukazujú, že Božia spása začína v skrytosti, hoci je oznámená nebeskými zjaveniami. Pochopia to nielen tí, ktorí na to túžobne čakali, ale uvidia a spoznajú to aj tí, ktorí už nič (od sveta, od života) nečakali. Prvá vianočná noc všetko mení. Aj tým, čo nič nečakajú, čo nič nemajú, mení doslova svet pred očami. Vidia a počujú nevidané a neslýchané. A oni o tom nemlčia, ale hlásajú, zvestujú ďalej.

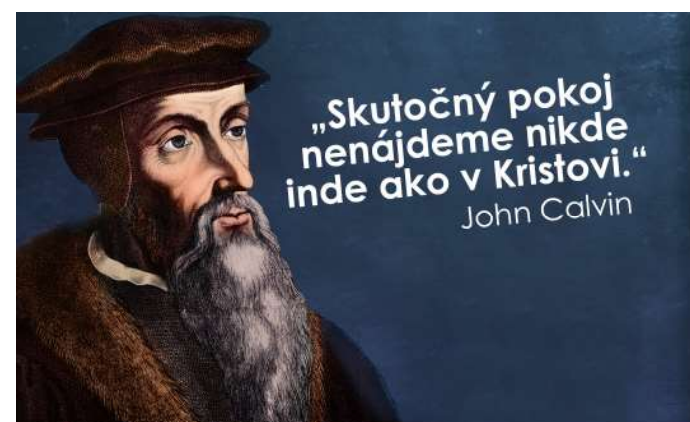
Milí bratia a milé sestry, na Vianoce mnohí prichádzajú do kostola už len z akejsi nostalgie, pre akúsi spomienku na dávne časy. Možno prídu zo zvyku, možno len preto, aby urobili niekomu radosť, možno len preto, aby sa

nemuseli pohádať hneď na prvý deň. Prichádzajú, ale už nič tam nečakajú. Pre nich sa žiadne prekvapenie nechystá. Hovorí, že rozprávky sú pre malé deti. A to vianočné im pripadá ako taká rozprávka. Možno pre sklamanie, ktoré zažili, už nič nečakajú a všetkým, čo sa deje cez sviatky, pohrdajú. Ale možno budú zastavení a prinútení rozmýšľať ako tí betlehemi pastieri vtedy. Možno ich osloví spev, možno modlitba, možno prežijú dotyk Božieho Ducha cez počuté slovo kázne. Možno budú akoby prežiarení Božou láskou a pochopia: Aj pre mňa sa to stalo! Boží Syn sa narodil aj pre mňa! Mne sa zjavila Božia dobrotivosť a Jeho láska k ľuďom! Mňa chce Pán Boh oslovit'. Mňa chce svojou mocou oživiť. Mne chce dať nádej, ktorá nezahanbuje, pokoj, ktorý oslobodzuje a lásku, ktorá všetko prekonáva. Mňa chce obdarit' vierou, ktorá vrchy prenáša. Mne chce dať večný život a spoločenstvo so sebou, z ktorého ma už nikdy nič nevytrhne. Amen.

Modlitba

Dobrotivý a láskavý Bože a Otče náš, ďakujeme za tento sviatočný deň, v ktorom Ťa smieme chváliť a radovať sa zo zvesti, ktorá znie celému svetu: lebo vám narodil sa Spasiteľ! Daj, nech sa aj my pokloníme ako pastieri z betlehemijských polí, nech uprostred všetkých strachov a starostí, ktoré nás obklopujú, uvidíme to úžasné a jasavé, čo si pre nás prichystal, čo si nám dal. Daj, nech stíchame v úžase nad Tvojou láskou.

Otvor naše oči, aby sme uvideli v temnote sveta svetlo narodeného mesiáša Ježiša Krista. Daj, aby sme v svojom srdci prežili zázrak jednoty Tvojho ľudu, ktorý sa schádza po celom svete, aby Ťa chválil a velebil Tvoje sväté meno spolu s anjelskými chórmí: sláva na výsostiach Bohu a na zemi pokoj ľuďom, v ktorých máš záľubu! Dotkni sa nás svojim sv. Duchom, aby sme spoznali Tvoju slávu, ktorá je nad celým svetom. Vypočuj nás Bože Otče, Synu i Duchu sv. Amen.

TLAČ A PRAVOPIS KALVÍNSKÝCH KNÍH

Jaroslav Bánoci

ŠTEFAN ŠVAGROVSKÝ: Z HISTÓRIE SLOVENSKÝCH KALVÍNSKÝCH RITUÁLNYCH KNÍH Z ROKOV 1750-1758

Kalvínske knihy sú z hľadiska dejín kníhtlače zaujímavé tým, že už v polovici 18. storočia boli vytlačené moderným latinkovým písmom, románskou antikvou, kým katolíci a evanjelici na Slovensku nielen v tých časoch, ale až do začiatku 19. storočia tlačili svoje knihy ťažkopádnou gotickou fraktúrou (tzv. švabachom). Okolo roku 1750 sa románskou antikvou tlačili iba latinské knihy, kým slovenské len celkom výnimočne.

Samo Cambel (1906, s. 61) tvrdil, že slovenskí kalvíni vo svojich náboženských knihách uplatnili maďarský zložkový pravopis preto, lebo chceli zachovať kontinuitu s dovtedy používaným pravopisom maďarských kníh, ktorý bol pre nich bežný, keďže pred rokom 1750 používali nielen české, ale aj maďarské náboženské knihy. Maďarský pravopis bol v tom čase rozšírený aj medzi ďalšími národmi v Uhorsku. Chorvátsky pravopis sa podľa L. Hadrovicsa (1942, s. 151) najmä od čias kníhtlače vyvíjal paralelne s maďarským pravopisom a pod maďarským vplyvom sa podľa neho vyvíjal aj pravopis kajkavského nárečia z okolia Záhrebu a čakavského nárečia, ktoré nepoužívalo cyriliku, resp. hlaholiku. Obdobná situácia bola aj u uhorských Slovincov a u sedmohradských Rumunov. Chorvátska Biblia z roku 1694 a slovinský šlabikár z roku 1725 boli vytlačené maďarským pravopisom Vu Cseske (sic!) Ternave.

Latinková tlač a maďarský pravopis boli pre slovenských kalvínov bežnou záležitosťou. Svedčí o tom aj skutočnosť, že J. Jessenius na opačnej strane titulného listu modlitebníka nepovažoval za potrebné podrobnejšie sa zmieňovať o čítaní (výslovnosti) slov napísaných týmto pravopisom. K pravopisu na tomto liste sú len tri upozornenia, a to:

1. é bere se za í, prék prík
2. 's, nye to znamená tzo s, 'sivi, sivi, 'sidlo, sidlo, 'sil, sil
3. Abi se szlovo nye rozervalo sztoji posehnani, za po'sehnani.

V praxi to znamenalo, že slová ako hréč, hnyév, chlyéb treba čítať hrích, hňiv, chl'íb; že 's označuje hlásku ž, kým s

hlásku š; že 's sa nepíše v strede slova, ale len na začiatku.

Pravopis kalvínskych kníh je fonetický a uplatňuje sa dosť dôsledne: z 'sadnim (sž), Boszkocho (-žs-), otpustsénye (-dp-). Okrem zložiek sz, cz, tz, ts, gy, ly, ny, ty sa v ňom používajú aj diakritické znamienka na označenie dlhých samohlások á, é, ó, ú, í, resp. znamienko ^ tiež na označenie dlhých samohlásky â, ê, ô, û, î alebo zámenného tvaru, ktorý vznikol kontrakciou, mâ, tvâ, tvěj, mêm, szvím.

Spoluhlásky sa označujú týmito grafémami:

Spoluhláska s sa v textoch kalvínskych kníh označuje tromi grafémami: z, sz, s. Najčastejšie sa vyskytuje zložka s gotickým ŷz, po nej zložka sz a izolovane ŷ, resp. s (jeŷzt, hlaŷzu, szto, szpaŷeny, zpaŷeny). Vo veľkých písmenách sa vyskytuje len zložka Sz (Szina).

Spoluhláska š sa označuje ako s alebo gotické ŷ. Vo veľkých písmenách sa vyskytuje len latinkové S. Gemináta šš sa označuje ako ŷŷ alebo ss (hrésnich, naŷu, Nájviŷŷim, dnyessi, Sarkán).

Spoluhláska z sa vždy označuje ako z (obraz, z nyim).

Spoluhláska ž sa označuje na začiatku slova ako 's ('sivot), v inej pozícii ako s (posehnal).

Pre polomäkké sykavky nie sú v kalvínskych knihách, ako by sa dalo očakávať, osobitné grafémy, ale používajú sa tie isté, ktorými sa označujú hlásky š, ž (Svetoho, jaŷmi, 'sem, 'selenyejú).

Spoluhláska c sa najčastejšie označuje zložkou tz, menej zložkou cz (motz, tretzi, szlúsebnyitzu aj szlúsebnyca).

Spoluhláska č sa dôsledne označuje zložkou ts (tsi, nyits, vetsmi).

Zložka cs sa ešte nepoužíva.

Spoluhláska dz sa označuje len zložkou dz (vidzi, dzeny).

Mäkké spoluhlásky d', ñ, l' sú označené zložkami gy, ny, ly, ale vyskytujú sa aj prípady bez zložky (gyâbla, nye, lyem, ale aj Kresztzáni, tzerpezlivi).

DRUHÝ DEŇ VIANOČNÝ – 26.12.1984

Juraj Halás

ALE MÁRIA ZACHOVALA SI TOTO VŠETKO A PREMÝŠĽALA O TOM V SRDCI.

(LK 2,19)

Milí bratia a milé sestry! Toto všetko, čo si Mária zachovala a o čom premýšľala v srdci, boli reči a udalosti, ktoré sa nezrovnávali s bežnou ľudskou skúsenosťou. Neboli v súlade s poriadkom vecí prirodzeného sveta. Ak predbežne ostaneme len pri tom, čo jej vyrozprávali pastieri, bolo to o anjelovi Pánovom. Ten sa postavil vedľa nich a povedal im, že sa narodil v meste Dávidovom Spasiteľ, Kristus Pán, že dieťaťko je obvinuté plienkami a leží v jasliach. Mohlo to byť tiež o množstve nebeského rytierstva, ktoré chválilo Boha volaním: „Sláva na výsostiach Bohu a na zemi pokoj ľuďom dobrej vôle. Pastieri potom prišli a videli na vlastné oči, že všetko sa stalo tak, ako im oznámil Pán.“ Toto všetko sú teda Božie reči a Božie udalosti, ktoré sa stali v súvislosti s Ježišom Kristom pre nás, pre našu spásu.

Lenže Mária mala toho viac, čo si mohla zachovať a o čom premýšľať, než to čo jej vyrozprávali pastieri. Oveľa skôr mala videnie, keď ju anjel Pánov pozdravil slovami: „Našla si milosť u Boha. Počneš a porodíš Syna a dáš Mu meno Ježiš. Synom Najvyššieho sa bude volať, moc Najvyššieho ťa zatieni, preto aj to, čo svätého sa narodí z teba, bude sa volať Syn Boží. Lebo Bohu nič nebude nemožné.“ Mária na to reagovala s príkladnou poslušnosťou a oddanosťou. Prehlásila: „Som služobnica Pánova, staň sa mi podľa tvojho slova!“ (Lk 1,26-38). Zdá sa, že Mária toto všetko prijala ako samozrejmosť. Akoby veci Božej spásy boli pre nás samozrejme, pochopiteľné a prijateľné. Verš, ktorý predchádza textu kázania, napovedá, že to nie je celkom tak. Ľudia, ktorí počuli rozprávať pastierov, sa divili. Údiv nad týmito vecami, či odpor k nim, to je prirodzená ľudská reakcia na veci Božej spásy. Tak to bolo vtedy, tak je to i dnes. Tak to bude do skonania sveta. Zvláštnosťou je to, ak niekto tieto veci prijme tak, ako Mária. Nepreviníme sa proti pravde, ak povieme, že je to niečo ako zázrak. Ten zázrak vysvetľuje Písmo milosťou. Mária je obdarená milosťou a našla milosť u Boha. Preto mohla toto všetko prijať s takým pochopením. Poslušne a oddane. Môžeme uvažovať o tom, čo všetko k milosti prislúcha. Zaiste už aj zvesť o Božej spásy, ktorá človeka nejako osloví. Ponúka sa mu, čo má pochopiť a prijať. Cieľ milosti je v tom, že sa jej človek nebude vzpierať. Milosť má prijať s príslušným pochopením, poslušne a oddane. Tak ako

Mária. Odmietnuť Božiu milosť znamená odmietnuť Božiu spásu. Mária si zachovala toto všetko. Zachovať si znamená dávať starostlivý pozor, aby sa to udržalo neporušené. Treba si to chrániť ako najvzácnejší poklad. Čo si človek skutočne veľmi cení, a v čom nachádza veľkú hodnotu, na to myslí dňom i nocou a nedá sa od toho odvieť nikým a ničím. Nedá sa odvieť ani prípadnou pohanou a posmechom od nevedomých ľudí. A skutočne Mária bola ochotná nieť i pohanu na svojom tele pre Ježiša, ktorého tak zvláštne počala a porodila. Už dávno pred tým Mojžiš pokladal pohanenie Kristovo za väčšie bohatstvo ako egyptské poklady (Žd 11,26). Ak podobne zmýšľate aj vy, ktorí počúvate dnes toto kázanie, prijmite s potešením ubezpečenie apoštola Petra: „Blahoslavení ste, keď vás ľudia hanobia pre meno Kristovo, lebo Duch slávy, Duch Boží spočíva na vás,“ (1Pt 4,14). Toto všetko je však poklad, ktorý nemá ostať zakopaný ako hrivna zlého a lenivého sluhu, ale má byť zúročený a prinášať zisk (Mt 25,14–30). Mária o tom premýšľala. Vytvorila tak pevný základ, na ktorom založila celý svoj život. Aby aj toto všetko, čo na tom základe bude stavať, nevyšlo nazmar, ale malo hodnotu platnú aj pred Božou tvárou v oblasti večnosti. Premýšľať o tom v srdci, to nie je jalový myšlienkový zmätok bez zmyslu a bez osohu. Je to cieľuprimerané myšlienkové úsilie, je to námaha. Je to tvrdá práca, ktorej výsledkom a odmenou je dom. Vlastný život postavený nie na piesku, ale na skale, ktorou je Ježiš Kristus. Aby v ňom sám nebeský Otec nachádzal svoje zaľúbenie, aby ste dosiahli blahoslavený večný život. Preto zachovajte si toto všetko a premýšľajte o tom v srdci. Amen.

Oslavujeme Ťa a vebíme Tvoje Sväté meno, Otče náš nebeský, že vo svojej večnej rade si sa rozhodol nie proti nám, ale pre nás, ktorí sme pred Tebou len prach. Ty, pravý a dokonalý Boh si sa v svojom svätom Synovi Ježišovi stotožnil s pravým človekom. Pripravil si nám možnosť stať sa Tvojimi milými deťmi. Ďakujeme Ti za to, že si nás neponechal v nevedomosti, ale dávaš nám možnosť počúvať a prijímať toto radostné vianočné evanjelium. Požehnaj nás tak, aby sme z toho vianočného daru nič nestratili. Nech na tejto dobrej zvesti ako na dobrom základe budujeme celý svoj život. Amen.

JURAJ HALÁS, PŔSOBIL VO VEĽKÝCH REVIŠTIACH A V BEŤOVCIACH OD R. 1954 DO R. 2002.

DNEŠNÝ UPONÁHLANÝ SVET

A NADOVŠETKO, VERNE SA MILUJTE VOSPOLOK, LEBO LÁSKA PRIKRÝVA MNOŽSTVO HRIECHOV.

Maroš Gergel

(1PT 4,8)

Milí bratia a sestry! Spočiatku som nevedel, o čom budem písať. Potom som sa na chvíľu zastavil a hľadal odpovede na moje vlastné otázky. Viete, dnešný svet je v takom zhone, že zabúdame na tu pravú podstatu nášho života - spojenie s Ježišom Kristom.

Zabúdame na nášho Pána?

Mnohí z nás zabúdame na nášho Pána a jeho veľkosť, ako nám neustále pomáha na ceste života. Nie som dokonalý kresťan, no verím a modlím sa, pretože on existuje a koná neprestajne zázraky. Mnohí tomu nechcú veriť. Niektorí to nevidia, lebo nechcú vidieť. Dovolím si povedať, že je veľa kresťanov, čo síce sa hlásia ku kresťanstvu, no duchovne veľmi neveria v nášho Pána, pretože nevidia jeho lásku a moc.

Mnohí sa hanbia za nášho Pána v dnešnom uponáhlanom svete. Najmä si to všimam u mladých, kde je to každým rokom horšie. Preto chcem vyzdvihnúť Detskú besiedku počas Nedel'ných bohoslužieb, kde sa naše sestry zo zboru venujú malým ratolestiam a preberajú s nimi rôzne biblické príbehy, aktivity, tvoria a spievajú. Je to skvelé, sám som tam chodil, deti čerpajú informácie a učia sa o Bohu a jeho láske k nám. Potom tu máme mládežnícke stretnutia, kde sa tiež môžu mladí učiť o Bohu. Som rád, že náš zbor nie je ako servis na krst, či svadbu alebo pohreb, ale aj na aktivity pre veriacich.

Je Pán s nami aj v dnešnom uponáhlanom svete?

Áno, náš Pán je stále s nami, každý jeden deň nám dáva náznaky. Stále je nám na pomoci. Neraz človeku od radosti z nášho Pána ujde slza. Prajem Vám, aby ste tento pocit zažili tiež. Ak si myslíte, že na to nemáte, lebo ste zlí kresťania, tak je to blbosť. Pán nás stále miluje! Ako veľmi nás miluje? Zomrel pre nás, a to nestačí? Miluje nás aj v ťažkostiach, ktoré deň čo deň prežívame? I teraz, keď sa nám nedarí a život nejde podľa našich plánov? I teraz, keď sme nahnevaní alebo dokonca sa hádame pre hlúposti? Či riešime aktuálnu situáciu vo svete s pandemiou? Ved' Pán nás stále miluje ako svoje deti. Nemiluje nás preto, že chodíme stále na bohoslužby a či sme dobrí v tomto svete. Miluje nás, pretože sme jeho ovečky. Rimanom 8:31: „Čo k tomu dodať? Ak je Boh za nás, kto je proti nám?“

Na čo nezabúdať v dnešnom uponáhlanom svete?

V dnešnom uponáhlanom svete zhonu a chaosu nezabúdajme na nášho Pána, ale ani našich blízkych. Myslím si, že medzi ľuďmi slabne komunikácia, životný štýl chaotického sveta spôsobil, že ľudia nemajú čas na druhých, nie to ešte na Pána, ale ani sami na seba. Skúste sa zastaviť! Pri kúpe chleba od pekárky jej krásne poďakovať a popriať pekný deň. Také maličké ľudskosti vrátiť do nášho sveta. Byť lepšimi bez ohľadu na vierovyznanie, vašu ideu či politické presvedčenie. Podat' si ruky a byť k sebe dobrí, práve počas sviatkov si to najviac uvedomujem. Nikdy nevieme, čo ten daný človek práve prežíva vo svojom živote. 1.Petrov 4,8: „A nadovšetko, verne sa milujte vospolok, lebo láska prikrýva množstvo hriechov.“

Prečo kresťania nestíhajú v dnešnom uponáhlanom svete a stávajú sa otrokmi dnešného sveta?

Vráťme sa o pár rokov dozadu, do doby socializmu. Ľudia sa stretávali väčšinou buď v krčme, alebo kostole. Teraz? Kvôli pandemií sme sa museli zastaviť. No dokiaľ neprišla táto pandémia COVID-19, mohli sme ísť všade: do divadla, na umeleckú výstavu, ísť si zatancovať do podniku, či na večeru s priateľmi do obľúbenej reštaurácie. Taktiež sme mohli ísť do kina, navštíviť workshop, či iné vzdelávacie kurzy. Mohli sme ísť na preteky áut alebo motokáry s kamarátmi.

Toto sú dôvody, prečo niektorí sa nevieme zastaviť ani na chvíľku a stráviť čas v modlitbách s Pánom. Zrazu tu je toľko možností, ako stráviť svoj čas a všetko chceme stihnúť, nič si nenecháme ujsť! Nie je to už iba prácou v družstve či rodinou a kostolom, ako to bolo za socializmu. Je toho veľa. Máme viac nových možností ako kedysi. Možno je konečne čas zamyslieť sa, nebyť otrokom dnešného chaotického sveta a nadviazať lepší kontakt s Pánom. Netreba ho hľadať, je stále pri nás: pri modlitbách, čítaní Písma, spievaní v kostole alebo na účasti na bohoslužbách.

Preto ťa povzbudzujem, aby si každý svoj deň strávil s Pánom v modlitbe. Povedz mu všetko a nič pred ním neskrývaj. Hovor s ním, akoby si hovoril s priateľom. Lukáš 21,36: „Preto bedlite celý čas a modlite sa, aby ste mohli uniknúť všetkému, čo má prísť, a postaviť sa pred Syna človeka.“ Amen!

VÝKLAD NA DETSKÉ BOHOSLUŽBY - VIANOCE 1986

Ján Semjan

V TOM KRAJI BOLI PASTIERI, KTORÍ V NOCI BDELI NA POLI A STRÁŽILI SVOJE STÁDO. ZASTAL PRI NICH PÁNOV ANJEL A OŽIARILA ICH PÁNOVA SLÁVA. ZMOCNIL SA ICH VEĽKÝ STRACH. ALE ANJEL IM POVEDAL: „NEBOJTE SA! ZVESTUJEM VÁM VEĽKÚ RADOŠŤ, KTORÁ BUDE RADOŠŤOU PRE VŠETKÝCH ĽUDÍ, LEBO V DÁVIDOVOM MESTE SA VÁM DNES NARODIL SPASITEĽ, KRISTUS PÁN.

(LK 2,8-11)

Modlitba

Otče náš nebeský, Tebe ďakujeme za tento vzácny čas. V ňom sú plné lásky a pokoja naše domy a kostoly, ale aj mnohé iné miesta, na ktorých sa teraz zvestuje Tvoje sväté Slovo. Ono, nám ľuďom, nesie posolstvo o tom, že si poslal na tento svet jednorodeného Syna, Ježiša Krista, aby nás, ľudí, povzbudzoval, posilňoval a potešoval. Tým si dokázal viditeľným spôsobom, že miluješ všetky deti, rodičov, ale aj všetkých ľudí, ktorých na tejto zemi nemá kto milovať. Už nás už od detstva nikomu neublížovať, všetkých ľudí milovať a pomáhať každému v dobrých veciach. Amen.

Milé deti! Opäť slávime Vianočné sviatky. Máte niekoľko dní prázdnin. Aj vaši rodičia majú voľno v zamestnaní. Pripravili vám pekné stromčeky a darčeky. Mamičky pripravili najlepšie jedlá. V našich domovoch vládne teraz pokoj a radosť. Či viete prečo? Áno, je to preto, že sa narodil Pán Ježiš Kristus. Pravda, nenarodil sa teraz, ale veľmi dávno. My teraz len oslavujeme Jeho narodenie.

Pán Ježiš sa narodil nielen dávno, ale aj v zemi od nás veľmi vzdialenej. Ľudia veľmi čakali na toto Jeho narodenie. Pán Boh už dávno predtým posielal mužov – prorokov, ktorí hovorili ľuďom, že príde na našu zem veľký Pomocník, Ochranca a Vysloboditeľ. Ním je práve Pán Ježiš Kristus.

Narodil sa v noci v mestečku Betleheme. Prví sa o tom dozvedeli pastieri. Ich ovečky v noci odpočívali, ale oni ich strážili. Mali ťažkú a zodpovednú prácu. Cez deň išli s ovečkami tam, kde bolo dost' peknej a chutnej trávy. V noci ich strážili pred zlodejmi alebo divokou zverou. Neraz pri tom zmokli, zamrzli a boli nevyspatí. Tí pastieri, ktorí v tejto noci mali službu, videli zvláštne svetlo a počuli krásny spev. Veľmi sa toho naľakali, ale boli hneď posmelení: „Nebojte sa.“

Aj my sme už mnohokrát čítali toto posmelenie vo svojich Bibliách. To preto, že my ľudia sa často bojíme.

Nože skúsme si vymenovať všetko, čoho sa bojíme. Áno, bojíme sa zlých ľudí, tmy, nemoci, hladu, vojen a ďalších zlých skutočností. Preto tak, ako nám tu, iným ľuďom na iných miestach našej zeme, znie toto posmelenie. Ono sa mení na veľkú radosť, lebo Pán Ježiš sa narodil na to, aby sme sa nebáli. Nikto, aby sa nebál, lebo Pán Ježiš prišiel ako Spasiteľ.

Nazvaný je tak preto, lebo nás spasil, zachránil. Nazývame Ho preto aj Záchranca. Zaiste ste už počuli o odvážnych mužoch alebo ženách, ktoré vytiahli topiace sa dieťa z vody, alebo ohrozené z horiaceho domu. Lekári liečia deti z mnohých nebezpečných chorôb. Všetkých tých, ale aj mnohých iných, nazývame záchrancami. Niektorí dostali za to vyznamenanie alebo aj odmeny.

Pán Ježiš je však omnoho väčší nad všetkých tých ľudských záchrancov, pretože je Kristus. To znamená, že je mocnejší a láskavejší než ktokoľvek z nás ľudí. On má Božiu lásku a aj Božiu moc. Miluje všetkých ľudí. Od detí až po najstarších. Kto takto verí v Pána Ježiša, toho zachráni aj od smrti. Aj On raz zomrel. Nezostal navždy v hrobe, ale vstal z mŕtvych. Raz vzkriesi z mŕtvych všetkých ľudí, ktorí veria v Neho. V Biblii čítame na mnohých miestach, že Pán Boh nechce, aby sme boli v hrobe navždy. Preto je aj teraz v našich domovoch a kostoloch toľko radosti a pokoja, keď čítame a si vykladáme práve tieto slová z Biblie o narodení Pána Ježiš Krista. Amen.

Modlitba

Večný Bože a láskavý náš Otče nebeský! Ďakujeme Ti za toto naše detské zhromaždenie Tvojho ľudu, v ktorom sme sa smeli učiť o narodení Pána Ježiša Krista. Už od svojho detstva sme sme verili, že Pán Ježiš nás miluje. Preto nás povzbudzuje, aby sme sa ničoho nebáli. Veď On je s nami a aj s našimi rodičmi a so všetkými ľuďmi, ktorí sa snažia o lásku a o pokoj v tomto svete. Otče náš nebeský! Prosíme Ťa, Ty pomáhaj všetkým deťom aj dospelým, ktorí Ťa chcú stále oslavovať a dobre robiť svojim blíznym. Amen.

JÁN SEMJAN (1932 - 2015) PÔSOBIL V ZBOROCH KOŠICE-BARCA, MALČICE, PINKOVCE, ZÁHOR.

Ó, NAJDRAHŠÍ PRIATEĽ, JEŽIŠ

Ján Šoltés

Ó, NAJDRAHŠÍ PRIATEĽ, JEŽIŠ,
KTORÝ NESIE HRIECH, ŽIAĽ NÁŠ!
Ó, TÁ SLAŠŤ, KEĎ VŠETKO BOHU
V MODLTBÁCH TY PRINÁŠAŠ!
Ó, ČO POKOJA TRATÍME!
Ó, ČO STRASTÍ ZNÁŠAME
ZA TO, ŽE BOHU V MODLTBÁCH
VŠETKO NEPRINÁŠAME!

KEĎ NÁS TRÁPI ŤAŽKÉ JARMO
NAŠICH A ČI CUDZÍCH BIED,
NESUŽUJME SA NADARMO,
PÁNOVI SA ZVERME HNEĎ!
KDE JE PRIATEĽ AKO JEŽIŠ,
KDE TAKÉHO NÁJDEME?
V PROSBÁCH BEŽME K NEMU POD
KRÍŽ,
MÁ, ČO POTREBUJEME.

POĎTE KU MNE, PREŤAŽENÍ! –
K CHUDOBŇM A PLAČÚCIM
VOLÁ PÁN – NUŽ, OSLOVENÍ,
BEŽME A HOVORME S NÍM!
KEĎ NÁS PRIATELIA ZAVRHNÚ,
V PROSBÁCH POĎME K PÁNOVI:
POSKYTNE NÁM POMOC VERNÚ
A POKOJ V NÁS OBNOVÍ.

Na jar 1843 sa mladý Joseph Scriven plný očakávaní a nádejí vracia do rodného mesta Banbridge v blízkosti írskoho Dublinu po úspešnom ukončení štúdií na univerzite. Má sa oženit' so svojou láskou z detstva. Deň pred svadbou sa má stretnúť so svojou nevestou na brehu rieky Bann. Tesne pred Scrivenovým príchodom sa však kôň mladej nevesty splaší a zhodí mladú ženu do rozvodnenej rieky. Keď Joseph prichádzal k rieke, uvidel ako z nej ľudia vyťahujú bezvládne telo jeho nastávajúcej, ktorú si mal na druhý deň vziať.

V tomto momente sa Josephov svet zrútil. Kamkoľvek v Írsku sa odteraz Joseph Scriven pozrel, videl tvár svojej milej a v mysli sa mu premietali myšlienky na to, na čo sa tešil a tragicky stratil. Rozhodol sa opustiť Írsko a v roku 1845 prichádza do Kanady. Pracuje rôzne v okolí, je známy tým, že robotníkom, ktorí pracovali na výstavbe železnice, číta Bibliu. Nakoniec sa usadzuje v Port Hope (prel. Prístav nádeje) na brehu jazera Ontário. Tu si berie za svoje životné motto Ježišovo kázanie na hore a rozhoduje sa, že zasväti svoj život službe druhým. Každý deň chodil okolím a pomáhal vdovám, sirotám a starším ľuďom. Hovorí sa o ňom, že nikdy nikomu neodoprel žiadnu pomoc a jeho najväčšou túžbou bolo odrázať vo svojom živote Božiu lásku.

Koluje o ňom príhoda, že ako tak chodil každý deň s pílou na pleci a pílił drevo všetkým, ktorí to potrebovali, všimol si toho jeden bohatý človek, ktorý vlastnil mnoho lesov a pílu a pýtal sa ľudí, kto je ten človek. Rád by ho totiž zamestnal, pretože hľadal niekoho, kto nepije, je pracovitý a bude zodpovedne pracovať na jeho pílach. Na to mu ľudia odpovedali: „To je Joseph Scriven, toho nezamestnáš, ten pracuje len pre ľudí, ktorí mu nemôžu zaplatiť ani sa inak odvdáčať.“

Ako vzdelaný človek pracoval tiež niekoľko rokov ako učiteľ

pre rodinu jedného námorného kapitána. Tu sa zoznámil s neterou tohto kapitána Elizou Rocheovou. No len niekoľko týždňov pred svadbou, Scrivenov život opäť postihla tragédia. Eliza ochorela na zápal pľúc a napriek všemožnej starostlivosti umiera ako 23 ročná ešte pred svojou svadbou s Josephom.

Joseph Scriven je znovu zdrvený a znovu jedinou útechu nachádza v Bohu, ktorého považuje za svojho najväčšieho priateľa.

V roku 1855 píše svojej chorej matke do Írska list, aby ju povzbudil. V ňom zhrňa svoj úžasný vzťah k Bohu, priateľstvo, ktoré mu dáva silu, nádej a cieľ i v chvíľach, keď čelí zničujúcej bolesti. Jednoduchým a výmluvným jazykom formou básne, Joseph Scriven, ktorý veľmi dobre poznal žiaľ a samotu, definoval vzťah medzi Bohom a človekom. Videl svojho Stvoriteľa nie ako neosobnú moc, ktorej sa je treba báť, ale ako svojho milujúceho Otca a Priateľa, ktorého priáním je niest' naše bremená a uľaviť našej bolesti.

Scrivenova báseň bola vydaná anonymne. A okamžite sa rozšírila. Všimol si ju i známy skladateľ Charles Crozat Converse (1834-1918), ktorý ju zhudobnil. Až po takmer 30 rokoch, keď Scriven utešoval svojho chorého suseda sa mu zdržanlivo priznal, že je jej autorom.

Joseph Scriven prežil svoj život v Port Hope. Snažil sa pomáhať všetkým, ktorí inu pomoc nemali. Takmer 40 rokov slúžil iným a až dodnes je známy pod prezývkou Dobrý Samaritán z Port Hope. Jeho báseň dodnes zdobí jeho pomník a až podnes je jednou z najobľúbenejších a najviac spievaných kresťanských piesní na svete, spievanou miliónmi kresťanov každú nedeľu. Môžeme ju nájsť aj v našom spevníku pod číslom 578.

